

บทบรรณาธิการ

เรียงตามข้อสอบเน

เล่ม 10

#เคียงคู่ความสำเร็จ

วิพากษ์

ข้อ 2

(1) คดีก่อนโจทก์ฟ้องจำเลยโดยมีคำขอหย่าและขอแบ่งสินสมรส หลายรายการ ต่อมา โจทก์กับจำเลยตกลงกันได้โดยโจทก์ยกบ้านไม้ ให้แก่จำเลย ฯลฯ ศาลมีคำพิพากษาตามยอม คดีถึงที่สุด ดังนี้ โจทก์จะมาฟ้องจำเลยขอแบ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินที่บ้านไม้ดังกล่าวตั้งอยู่ แต่ไม่ระบุว่า เป็นสินสมรสและไม่ได้ขอแบ่งในคดีก่อนหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4148/2560

โจทก์กับจำเลยเป็นสามีภริยากันจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2524 ต่อมาวันที่ 28 มิถุนายน 2548 จดทะเบียนหย่า คดีก่อนโจทก์ฟ้องจำเลยโดยมีคำขอหย่าและขอแบ่งสินสมรส ต่อมา วันที่ 28 มิถุนายน 2548 โจทก์กับจำเลยตกลงกันได้ โดยจำเลยตกลงไปจดทะเบียนหย่ากับโจทก์และแบ่งสินสมรส รวมแปดรายการตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอมในคดีหมายเลขแดงที่ 827/2548 ของศาลชั้นต้นจำเลยมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ 207

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการแรกว่าโจทก์ฟ้องคดีนี้เป็นการฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ 287/2548 ของศาลชั้นต้นหรือไม่

เห็นว่า ตามสำเนาคำฟ้อง คดีหมายเลขแดงที่ 827/2548 ของศาลชั้นต้นเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ โจทก์ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้โจทก์จำเลยหย่าขาดจากกันระบุสินสมรสหลายรายการและขอแบ่งสินสมรสหลายรายการรวมทั้งบ้าน เลขที่ 121/1 โดยขอให้จำเลยนำออกขายทอดตลาดแล้วนำเงินมาแบ่งให้

โจทก์ครั้งหนึ่งซึ่งตามฎีกาโจทก์ระบุว่า บ้านดังกล่าวตั้งอยู่บนที่ดินพิพาทกันในคดีนี้ แต่ไม่ระบุว่า เป็นสินสมรสและไม่ได้ขอแบ่ง ต่อมาโจทก์จำเลยตกลงกันได้ ในคดีดังกล่าวตามสำเนาสัญญาประนีประนอมยอมความเอกสารท้ายบัญชีพยานโจทก์ และเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ระบุว่า จำเลยตกลงไปจดทะเบียนหย่าให้โจทก์จำเลยไม่ดำเนินคดีอาญาแก่ ก. ภรรยาของโจทก์ และไม่ดำเนินคดีแพ่งคดีอาญาแก่โจทก์อีกต่อไป

สำหรับการแบ่งสินสมรสที่เกี่ยวข้องกับคดีนี้ โจทก์ให้บ้านไม้เลขที่ 121/1 เป็นของจำเลยโดยไม่ระบุข้อตกลงเกี่ยวกับที่ดินพิพาทไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว ศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวพิพากษาตามยอมดังนี้ ประเด็นเรื่องการขอแบ่งสินสมรสในคดีนี้กับคดีหมายเลขแดงที่ 827/2548 ของศาลชั้นต้น จึงเป็นประเด็นที่ต้องวินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน หากโจทก์เห็นว่าที่ดินพิพาทเป็นสินสมรสและประสงค์จะขอแบ่งต้องยกขึ้นว่ากล่าวไว้ในคดีหมายเลขแดงที่ 827/2548 เพื่อให้สิ้นกระแสความไปในคราวเดียวกันไม่อาจยกขึ้นหรือร้องฟ้องกันอีกเป็นคดีนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลอุทธรณ์ภาค 4 ย่อมยกขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษาคดีไปได้ แม้ไม่ปรากฏในคำฟ้องและคำให้การตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6

(2) ต่างฝ่ายต่างฟ้องร้องซึ่งกันและกันแต่คดีมีประเด็นข้อพิพาทหลัก เช่นเดียวกัน ต่อมาศาลชั้นต้น ในคดีก่อน มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดใน ประเด็นแห่งคดี แล้วศาลชั้นต้น ในคดีหลัง จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้ ต้องมีคำสั่งให้เลื่อนการนั่งพิจารณาคดีนี้ต่อไป จนกว่าคำพิพากษาคดีก่อนจะถึง ที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9011/2560

คดีนี้ มีประเด็นข้อพิพาทหลักเช่นเดียวกันกับคดีก่อน และมีคู่ความราย เดียวกัน แม้ขณะที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ ศาลชั้นต้นในคดีก่อนยังไม่มีคำพิพากษา จึงไม่ทำให้การฟ้องคดีของโจทก์เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 144 ก็ตาม แต่ต่อมาศาลชั้นต้นใน คดีก่อนมีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีแล้วศาลชั้นต้นในคดีนี้ ย่อมไม่อาจดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้เพราะจะเป็นการดำเนินกระบวนการ พิพากษาซ้ำต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 144 และ ต้องมีคำสั่งให้เลื่อนการนั่งพิจารณาคดีนี้ต่อไปจนกว่าคำพิพากษาคดีก่อนจะถึง ที่สุดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 39 วรรคหนึ่ง มิใช่พิพากษา ยกฟ้อง เพราะการฟ้องคดีของโจทก์มิใช่กระบวนการพิจารณาที่ต้องห้ามตามกฎหมาย เมื่อต่อมาคดีก่อนศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าจำเลยทำสัญญาขายที่ดินและบ้านพิพาท ให้แก่โจทก์และโจทก์ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและบ้านพิพาทคืนให้แก่จำเลย มิใช่ เป็นการแสดงเจตนาลวง คำพิพากษาอันถึงที่สุดในการคดีก่อนมีผลผูกพันโจทก์และ จำเลยซึ่งเป็นคู่ความในคดีนี้ด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 วรรคหนึ่ง เท่ากับว่าสัญญาขายที่ดินและบ้านพิพาทและสัญญาจะซื้อจะ

ชายที่ดินและบ้านพิพาทคั้นระหว่างโจทก์จำเลยมีผลสมบูรณ์มิใช่นิติกรรมอำพราง
โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

**(3) สำเนาหนังสือมอบอำนาจเอกสารท้ายฟ้องมิได้ประทับตราสำคัญของ
บริษัทโจทก์โจทก์จะขออนุญาตแก้ฟ้องในสถานการณ์มอบอำนาจที่สมบูรณ์ได้
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5746/2559**

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลย ว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ โดย
จำเลยฎีกาว่า ว ลงลายมือชื่อโดยมิได้ประทับตราสำคัญของโจทก์ มอบอำนาจให้ ป
เป็นผู้ดำเนินคดีแทน ตามหนังสือมอบอำนาจท้ายฟ้องหมายเลข 2 การมอบอำนาจจึง
ไม่ชอบ ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ขอแก้ฟ้องขอส่งต้นฉบับที่ถูกต้องไม่ใช่การแก้
ข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย เพราะทำให้โจทก์กลับกลายเป็นมีอำนาจฟ้องเป็น
เหตุให้จำเลยเสียเปรียบในรูปคดี

เห็นว่า สำเนาหนังสือมอบอำนาจโจทก์เอกสารท้ายฟ้องเป็นส่วนหนึ่งของ
คำฟ้องมิได้ประทับตราสำคัญของโจทก์ซึ่งไม่ถูกต้องตามที่ระบุไว้ในหนังสือรับรอง
การจดทะเบียนของโจทก์ แสดงว่าการมอบอำนาจให้ฟ้องคดีแทนโจทก์ไม่สมบูรณ์
แต่โจทก์ได้กล่าวอ้างมาในคำร้องขอแก้ฟ้องว่าเอกสารหนังสือมอบอำนาจท้ายฟ้อง
หมายเลขสองมีข้อผิดพลาดเล็กน้อยเนื่องจากนำไปถ่ายเอกสารก่อนนำไปประทับตรา
สำคัญของหนังสือมอบอำนาจมีการประทับตราสำคัญของโจทก์แล้ว เพื่อประโยชน์
แห่งความยุติธรรม ศาลชั้นต้นมีอำนาจอนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้องในสถานการณ์มอบ
อำนาจที่ไม่สมบูรณ์ได้โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

*** แต่เคยมีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้อีกแนวหนึ่ง ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5598/2551

การที่โจทก์ขอแก้ไขชื่อกรรมการผู้มีอำนาจตามที่บรรยายในคำฟ้องจากชื่อ “นายธีรพงศ์” เป็น “นายธีรพงษ์” เป็นเพียงการขอแก้ไขชื่อกรรมการผู้มีอำนาจให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงเท่านั้น จึงเป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งสามารถกระทำได้ฝ่ายเดียว โดยไม่จำเป็นต้องให้จำเลยมีโอกาสคัดค้านและไม่ต้องส่งสำเนา คำร้องให้จำเลยทราบล่วงหน้าตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากรมาตรา 17 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 21 (2) และมาตรา 181 (1) ส่วนกรณีที่โจทก์ขอแก้ไขชื่อนายธีรพงศ์ตามที่ปรากฏในหนังสือมอบอำนาจเป็น “นายธีรพงศ์” นั้นหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวเป็นเอกสารที่โจทก์ทำขึ้นเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการยื่นฟ้อง มิใช่คำฟ้องที่โจทก์จะขอแก้ไขได้

LAW

#เคียงคู่ความสำเร็จ

วิอาญา

ข้อ 2

เหตุเกิดขึ้นในเขตจังหวัดอุทัยธานีจำเลยต้องคำพิพากษาถึงที่สุด
ในคดีอาญา โดยถูกจำคุกอยู่ที่เรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็น
ภูมิลำเนาของจำเลยในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ มาตรา 47 และถือได้ว่า จำเลยมีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลชั้นต้น
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 22 (1) ดังนี้ ศาลชั้นต้น
ซึ่งเป็นท้องที่ ที่จำเลยมีที่อยู่ในเขตอำนาจ ไม่จำเป็นต้องรับชำระคดีที่โจทก์ฟ้อง
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7253/2560

แม้เรือนจำกลางเขาบินเป็นภูมิลำเนาของจำเลย ในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดี
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 47 และถือได้ว่า จำเลยมีที่อยู่ในเขต
อำนาจศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 22 (1)
บัญญัติไว้ก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าว ไม่ได้บัญญัติให้ศาลชั้นต้น ซึ่งเป็นท้องที่
ที่จำเลยมีที่อยู่ในเขตอำนาจต้องรับชำระคดีที่โจทก์ฟ้องแต่บัญญัติให้อยู่ในดุลยพินิจ
ของศาลชั้นต้นที่จะรับชำระคดีในกรณีเช่นนั้น หรือไม่ก็ได้

ความผิดคดีนี้เกิดขึ้นในท้องที่ที่อยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดอุทัยธานี
และการสอบสวนเกิดขึ้นในเขตอำนาจศาลจังหวัดอุทัยธานี โดยไม่ปรากฏ
ข้อเท็จจริงว่า หากมีการชำระคดีที่ศาลชั้นต้นแล้ว จะสะดวกยิ่งกว่าการชำระคดี
ที่ศาลจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเป็นศาลท้องที่ที่ความผิดคดีนี้เกิดขึ้นอย่างไร ที่โจทก์
อ้างว่าการส่งจำเลยจากเรือนจำกลางเขาบินไปยังศาลจังหวัดอุทัยธานีเป็นการ
สิ้นเปลืองงบประมาณที่ต้องใช้จ่าย เกี่ยวกับการนำจำเลยไปศาลจังหวัดอุทัยธานีและ

การป้องกันการแข่งขันตัวจำเลย ก็เป็นเพียงปัญหาในทางปฏิบัติของกรมราชทัณฑ์ ที่อาจแก้ไขและป้องกันได้ ที่โจทก์อ้างว่าศาลชั้นต้นรับคดีไว้พิจารณาแล้วให้พยาน โจทก์เดินทางมาเบิกความที่ศาลชั้นต้นจะเป็นการสะดวกและสิ้นเปลืองงบประมาณ น้อยกว่านั้นก็เป็นการคาดคะเน ในส่วนของค่าใช้จ่ายซึ่งไม่มีความชัดเจน ประกอบกับการส่งจำเลยออกจากเรือนจำกลางเขาบินไปยังศาลจังหวัดอุทัยธานี หรือ การให้พยานโจทก์เดินทางมาเบิกความที่ศาลชั้นต้นก็ยังมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ทั้งสิ้น

ที่โจทก์อ้างว่าศาลชั้นต้นรับคดีไว้พิจารณาแล้วให้ศาลชั้นต้นใช้สืบพยาน ทางจอภาพจะเป็นการสะดวกและสิ้นเปลืองประมาณน้อย นั้น พิเคราะห์หลักการ ดำเนินคดีอาญาซึ่งให้ความสำคัญกับการที่คู่ความทุกฝ่ายต้องมาดำเนินการ บวนพิจารณาต่อหน้าศาลเพื่อพิสูจน์ความจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิของ จำเลยในการต่อสู้และในการใช้คำถามกับพยานโดยตรง ซึ่งอาจทำให้จำเลยได้รับ ผลกระทบจากการที่พยานไม่อยู่ในห้องพิจารณา ในการใช้ดุลพินิจที่จะรับชำระคดี หรือไม่ต้องคำนึงถึงความจำเป็นและการที่จะได้รับการพิจารณาที่เป็นธรรม ประกอบกับคดีนี้ยังอยู่ในวิสัยที่โจทก์จะฟ้องจำเลยต่อศาลจังหวัดอุทัยธานีได้ กรณีจึง ไม่มีเหตุสมควรให้ศาลชั้นต้นรับชำระคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 830/2561

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 22 (1) มิได้เป็นบทบังคับที่ ศาลชั้นต้นซึ่งจำเลยมีที่อยู่หรือถูกจับในท้องที่หนึ่ง หรือเมื่อเจ้าพนักงานทำการ สอบสวนในท้องที่หนึ่งนอกเขตของศาลนั้น จะต้องรับฟ้องไว้พิจารณาเสมอไป แต่อยู่ในดุลยพินิจของศาลที่จะรับคดีไว้พิจารณาหรือไม่ แม้จำเลยจะถูกจำคุกอยู่ที่

เรือนจำกลางเขามินจังหวัดราชบุรี ในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้อง ซึ่งถือได้ว่าเรือนจำกลางเขามินเป็นภูมิลำเนาของจำเลย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 47 เรือนจำกลางเขามินจึงเป็นที่อยู่ของจำเลย และศาลชั้นต้นมีอำนาจรับคดีไว้พิจารณาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 22 (1) แต่การที่จำเลยไกล้เวลาที่จำเลยจะพ้นโทษตามคำพิพากษาแล้วประกอบกับจำเลยให้การปฏิเสธในชั้นสอบสวน ทั้งพยานหลักฐานของโจทก์อยู่ในเขตอำนาจ ศาลจังหวัดสมุทรปราการการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ในศาลจังหวัดสมุทรปราการที่มูลคดีเกิดจะเป็นการสะดวกมากกว่า ศาลล่างทั้งสองจึงชอบที่จะไม่ประทับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณา

#เคียงคู่ความสำเร็จ

